

TRANSPORDIAMET

Estonian Lines OÜ
estonianlines@gmail.com

29.08.2022 nr 4-5/22/1053-1

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON

Ühistranspordiseaduse § 16 lõike 1 punkti 8, § 80 lõike 4 punkti 1, § 81 lõike 3, § 82, asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 5 lõike 1, § 7, § 10, korrakaitseaduse § 23 lõigete 3 ja 4, § 28 lõike 1 ning menetlustoimingu protokollide nr MTP21-1609RP-1, MTP22-1005ÜF-2 alusel

Transpordiamet teeb **Estonian Lines OÜ**-le (registrikood 12483162, asukoht Harju maakond, Tallinn, Haabersti linnaosa, Paldiski mnt 75-148, 10614, e-post: estonianlines@gmail.com) **kohustusliku ettekirjutuse:**

- 1. Tagada sõitjateveol ühissõidukitena kasutatavatel bussidel teenindatava liini numbri ja nimetuse korrektne kuvamine.**
2. Kohustada täitma ettekirjutuse resolutsiooni punktis 1 toodud kohustust liiniveo lepingute ja liiniloa kehtivuse perioodil hiljemalt alates **15.09.2022**.
3. Esitada Transpordiametile teave ettekirjutuse täitmise kohta hiljemalt **15.09.2022**.

SUNNIRAHA HOIATUS

Hoiatada Estonian Lines OÜ-d, et ettekirjutuse täitmisele sundimiseks on sunniraha ülemmäär juriidilisele isikule 6400 eurot. Üht kohustust täitma sundimiseks rakendatav sunniraha ei või juriidilise isiku puhul ületada 32 000 eurot.

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral määrab Transpordiamet sunniraha 500 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt kuni ettekirjutuse täitmiseni. Kui sunniraha ei tasuta, edastatakse nõue kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Täitemenetluse läbiviimisel lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Ettekirjutuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Transpordiametile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

ASJAOLUD

1. Järelevalveametnik viies 10.05.2022 läbi järelevalvetoiminguid, kontrollis Harju maakonnas, Tallinna linnas, Tallinna bussijaamas kaugliini nr 270 teenindava Estonian Lines OÜ ühissõidukit. Riiklikus ühistranspordiregistris avalikustatud sõiduplaani kohaselt ja liiniloa nr KL-585 järgi pidi ühissõiduk väljuma kell 18:00 Tallinna bussijaamast liikumisteega Tallinn–Pärnu. Liini nr 270 teenindanud ühissõidukil, riikliku registreerimismärgiga 478 MRX oli ühissõiduki elektroonilisel tablool kuvatud liini nr: „267/270 KARKSI-NUIA,„. Liini teenindamine kahe erineva liini numbriga fikseeriti **menetlustoimingu protokolliga nr MTP22-1005ÜF-2**.

2. Järelevalveametnik viies 16.09.2021 läbi järelevalvetoiminguid kontrollis Tallinna bussijaamas kaugliini nr 273 teenindavat Estonian Lines OÜ ühissõidukit. Riiklikus ühistranspordiregistris avalikustatud sõiduplaani kohaselt ja liiniloa nr KL-479 järgi pidi ühissõiduk kell 9:30 väljuma liinile Pärnu–Tallinn. Liini nr 273 teenindanud ühissõidukil, riikliku registreerimismärgiga 597 TVJ, oli ühissõiduki elektroonilisel tablool kuvatud liini nr: „267/273 TALLINN,„. Liini teenindati kahe erineva liini numbriga. Rikkumine fikseeriti **menetlustoimingu protokolliga nr MTP21-1609RP-1**.

23.09.2021 kirjaga nr 4-5/21/1596-2 saatis Transpordiamet Estonian Lines OÜ-le menetlustoimingu protokoll ja palus esitada põhjendatud seisukoht ja seda toetavad tõendid. Teavitati, et 2020. aastal viidi samal teemal läbi järelevalvemenetlus ja selgitati ühistranspordiseaduse § 45 lõike 3 täitmise kohustust ja võimalusi. Estonian Lines OÜ-l on olnud aega seaduse nõude täitmist korraldada, paluti uuesti selgitada, miks ei ole endiselt ühissõidukil nähtaval kohal liini numbrit ja nimetust.

24.09.2021 saatis Estonian Lines OÜ vastuse, kus käsitles taas siduvalt informatsiooni kuvamist ja piletite müüki ning leidis, et kahe liininumbri murruga kuvamine sarnaselt piletil ja bussi tablool on parim lahendus ja on nende arvates ka reisijale arusaadav. Estonian Lines OÜ selgitas, et kümme päeva kuvati bussil õiget liininumbrit, aga Estonian Lines OÜ väitel ei olevat siis viis reisijat osanud bussi peale tulla. Estonian Lines OÜ teatas, et nad taastasid varasema liini kuvamise kahe liininumbri kombinatsioonina.

Estonian Lines OÜ informeeris, et suhtles Tpilet AS-ga ja sai teada, et Tpilet AS ei saa Estonian Lines OÜ esitatud liinide andmeid süsteemis eraldi kuvada ja Tpilet AS ei planeeri oma piletimüügi programmis uuenduse tegemist. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametiga suheldes sai Estonian Lines OÜ vastuseks, et reisijatele tuleb nõuetekohane teave tagada ja bussil peab olema sama liini number mis piletil.

Puudusi liini numbrit ja nimetuse kuvamisel on järelevalveametnike poolt tuvastatud juba 2020. aastal ja fikseeritud menetlustoimingu protokolliga nr MTP20-1606RP-1 (liini 593 Rakvere–Mustvee–Kallaste), nr MTP20-0107RP-1 (liini 273 Pärnu–Pärnu-Jaagupi–Märjamaa–Tallinn) ja nr MTP20-2209KJ-1 (liini 593 Rakvere–Mustvee–Kallaste). Estonian Lines OÜ vastas Transpordiameti päringutele ja sidus liini numbrit ja liini nimetuse ühissõidukil kuvamise piletimüügi teemaga.

Transpordiameti (kuni 2021. aastani Maanteeamet) järelevalveüksuse juht kohtus 30.09.2020 vedaja esindajaga info kuvamise ja pileti müügi teemade arutamiseks. Jõuti arusaamisele, et kui

Estonian Lines OÜ kasutab reisijatele piletite müügil Tpilet AS teenuseid ja tahab liinide kuvamise siduda piletite nõuetekohase väljastamisega, siis on see võimalik kui arvestatakse sõiduplaanide koostamisel Tpileti AS infokeskkonna võimalusi. Estonian Lines OÜ võib Tpilet AS-ga sõlmida lepingu endale sobiva süsteemi arendamiseks. Transpordiamet korraldab liinide kohta informatsiooni jagamist riikliku ühistranspordiregistri kaudu.

Liini numbri ja liini nimetuse osas selgitati Estonian Lines OÜ-le, et nõue kuvada ühissõidukil nähtaval kohal liini numbrit ja liini nimetust on vedaja seadusest tulenev kohustus. Liini numbri ja liini nimetuse kuvamisel on oluline, et teenuse kohta antakse selge ja arusaadav informatsioon kasutades ühissõidukil informatsiooni kuvamiseks elektroonset tablood või muud mitteelektronset võimalust. Ühissõidukile võib lisada täiendava informatsiooni, et teavitada millisel liinil ühissõiduk jätkab reisijate teenindamist.

12.11.2020 nr 18-14/20-0632/792-6 saatis Transpordiamet Estonian Lines OÜ-le märgukirja, millega lõpetas 2020. aastal algatatud järelevalvemenetlused, andes Estonian Lines OÜ-le aega reisijatele nõuetekohase teabe andmise korraldamiseks. Märgukirjas märgiti, et Transpordiamet jätkab ühistranspordiseaduse nõuete täitmise kontrollimist, ühissõidukil peab olema üheselt arusaadav informatsioon teenindatava liini kohta vastavalt ühistranspordiseaduse §-le 45. Estonian Lines OÜ-l paluti korraldada liiniveol kasutatavatel ühissõidukitel liini numbri ja liini nimetuse korrektne kuvamine.

ÕIGUSLIK PÕHJENDUS

Ühistranspordiseadus (edaspidi *ÜTS*) § 16 lõige 1 punkt 8 kohaselt Transpordiamet korraldab järelevalvet bussiliikluses tema antud liiniloa nõuete täitmise üle, rahvusvahelise liiniloa, sealhulgas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi antud rahvusvahelise liiniloa nõuete täitmise üle, kui talle on ÜTS § 17 lõike 1 punkti 2 alusel pandud ülesanne anda rahvusvahelisi liinilubasid, samuti järelevalvet kaug-, maakonna-, valla- ja linnaliiniveol sõlmitud avaliku teenindamise lepingute täitmise üle, kui avaliku teenindamise kohustuse eest makstakse sihtotstarbelist toetust riigieelarvest, ning järelevalvet tema sõlmitud halduslepingu täitmise üle.

ÜTS § 80 lõike 1 ja § 80 lõike 4 punkti 1 kohaselt on riikliku järelevalve teostajaks Transpordiamet maakonna- ja kaugliiniloa ning rahvusvahelise liiniloa nõuete täitmise üle, tema sõlmitud avaliku teenindamise lepingu ja halduslepingu täitmise üle ning maakonna-, kaug-, valla- ja linnaliiniveol sõlmitud avaliku teenindamise lepingu nõuete täitmise üle, kui avaliku teenindamise kohustuse eest makstakse sihtotstarbelist toetust riigieelarvest

ÜTS § 82 lõike 1 kohaselt on riikliku järelevalve teostajal õigus teha oma pädevuse piires täitmiseks kohustuslik ettekirjutus ühistranspordiseaduses, ühistranspordiseaduse alusel kehtestatud õigusaktides, Euroopa Liidu määrustes ja välislepingutes sätestatud nõuete rikkumise lõpetamiseks või kohustuste täitmiseks.

ÜTS § 82 lõike 2 kohaselt võib riikliku järelevalve teostaja rakendada ÜTS § 82 lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Kohustuste täitmisele sundimiseks on sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule 1300 eurot ja juriidilisele isikule 6400 eurot. Üht kohustust täitma sundimiseks rakendatav sunniraha ei või füüsilise isiku puhul ületada 6400 euro ja juriidilise isiku puhul 32 000 eurot.

ÜTS § 45 lõige 3 sätestab, et tasulisel sõitjateveol, välja arvatud kuni üheksa istekohaga sõiduautoga ühenduse tegevusloa alusel teostataval tasulisel sõitjateveol ja taksoveol, mille tellimine ja hinna arvestamine toimub infoühiskonna teenuse seaduse tähenduses infoühiskonna teenuse (edaspidi infoühiskonna teenus) vahendusel, peab kasutatava sõiduki parempoolsel

välisküljel olema nähtav vedaja nimi või kaubamärgiseaduse § 5 tähenduses õiguskaitset omav vedajale kuuluv või talle lepingu alusel kasutada antud kaubamärk. Liiniveol kasutataval ühissõidukil peab nähtaval kohal olema ka liini number ja nimetus.

Asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 5 lõike 1 alusel on sunnivahendi adressaat füüsiline isik või eraõiguslik või avalik-õiguslik juriidiline isik, keda on ettekirjutusega kohustatud nõutavat tegu tegema või keelatud teost hoiduma.

Korraldusseaduse § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korraldusorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul.

Haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 2 kohaselt haldusorgan annab menetlusosalisele võimaluse arvamuse ja vastuväite esitamiseks. Transpordiamet on edastanud Estonian Lines OÜ-le informatsiooni rikkumiste kohta, arutanud ja selgitanud korduvalt, sh telefoni teel, nõude täitmise kohustust ja võimalusi, korraldanud arutamiseks kokkusaamise ja edastanud Estonian Lines OÜ-le Transpordiameti seisukoha liini numbri ja liini nimetuse kuvamise kohta.

SELGITUS

Käesolev ettekirjutus on Estonian Lines OÜ-le ühissõidukil liini numbri ja liini nimetuse kuvamise nõude täitmise kohustamiseks.

Transpordiamet selgitab, et reisijate vedu korraldavale vedajale tegevusloa andmisel eeldatakse, et reisijate vedu korraldatakse sõitjatele nõuetekohaselt kvaliteetset teenust osutades. Vedaja vastutab, et reisijateveol oleks tagatud ühistranspordiseaduse nõuete täitmine ja usaldusväärne teenuse osutamine.

Ühistranspordiseaduse § 45 lõike 3 kohaselt on vedajal kohustus tagada, et liiniveol kasutataval ühissõidukil peab nähtaval kohal olema liini number ja nimetus. Transpordiameti ametnikud on järelevalvetoimingute käigus täheldanud, et Estonian Lines OÜ jätkuvalt seda seadusenõuet ei täida, täiendavalt ei ole enam menetlustoimingu protokolle rikkumise fikseerimiseks vormistatud. Estonian Lines OÜ-le on korduvalt selgitatud seadusest tuleneva nõude täitmise kohustust ja nõutud kohustuse täitmist, Estonian Lines OÜ ei ole seadusenõuet täitnud ja jätkab rikkumist.

Transpordiamet võtab kasutusele järgmise mõjutusmeetme korrarikkumise kõrvaldamiseks ja teeb Estonian Lines OÜ-le ettekirjutuse, kohustades vedajat rikkumine lõpetada ja täita ühistranspordiseaduse § 45 lõikest 3 tulenevat kohustust. Transpordiamet hoiatab vedajat, et kui vedaja rikkumist ei lõpetata ja ei taga ettenähtud teabega kvaliteetset teenust, kohaldatakse haldussunnivahendina sunniraha.

Ühistranspordiseaduse § 45 kohustab vedajaid liiniveol ühissõidukitena kasutama nõuetele vastavaid busse. § 45 lõike 2 liiniveol kasutatavad ühissõidukid peavad olema selleks projekteeritud ja ehitatud ning sobima vastavalt valla-, linna-, maakonna- või kaugliini teenindamiseks. Estonian Lines OÜ on andnud Transpordiametile teada, et neil ei ole võimalik tabloodel nõutud kujul teavet kuvada ja andnud teada, et kümne päevase perioodi jooksul kuvati nõutud kujul teavet, seega on vedajal teabe kuvamiseks tehnilised võimalused loodud.

Estonian Lines OÜ soov ühildada piletite väljastamine ja info kuvamine topelt liinumbrite kasutamisega ei ole seaduspärane. Estonian Lines OÜ-le on liinidele piletite müümisega tegelev Tpilet AS ja Transpordiamet selgitanud, millisel kujul planeeritud sõidugraafikute alusel oleks Tpileti AS praegusest süsteemist võimalik nõuetekohaste piletite väljastamine. Estonian Lines OÜ väited, et reisijatele on topelt liinumberiga ühissõidukite kasutamine arusaadavam, ei ole põhjendatud ja ei õigusta reisijateveo nõuete rikkumist. Vedaja peab seaduse nõudeid täitma ja vajadusel kasutama erinevaid võimalusi reisijatele teabe jagamiseks, näiteks on võimalik edastada liiniinfot korrektselt elektroonsel tablool, ühissõidukis või ühissõiduki paremale küljele lisainfo panekuga, vedaja kodulehel, riikliku ühistranspordiregistri liiniinfos jm. Tpilet AS on selgitanud kuidas reisijad saavad igale liinile eraldi pileti osta ja vajadusel kasutada broneerimisteenust.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet on 20.10.2021 Estonian Lines OÜ-le andnud selgituse, milles rõhutatakse, et võlaõigusseaduse §-ga 14¹ pannakse ettevõtjale kohustus anda tarbijale lepingueelset teavet selgel ja tarbijale arusaadaval viisil. Teave ei tohi olla eksitav. Kui teenuse osutaja ei ole nõuetekohaselt oma kohustusi täitnud, sh teave on mitmeti arusaadav või eksitav, siis on tarbijal õigus nõuda piletiraha tagasi. Tarbija saab esitada teenuse osutajale kaebuse. Tarbija kaebusele peab vastama 15 päeva jooksul. Kui teenuse osutaja ei vasta või tarbija ei nõustu saadud vastusega, siis saab ta pöörduda avaldusega tarbijavaidluste komisjoni poole.

Estonian Lines OÜ-l on kohustus täita seaduse nõudeid reisijatele teenindatava liini numbriga ja liini nimetuse kohta teabe andmisel. Vedaja on kohustatud korraldama reisijatele ka nõuetekohaste piletite müümise. Tpilet AS on selgitanud, et nende piletimüügi süsteemi mõjutab, kui planeerida ühe liini lõpp-peatusesse jõudmine ja ühissõiduki uuele liinile väljumine ühele kellaajale või liiga väikese ajavahega. 21.06.2021 kirjas on Tpilet AS Transpordiameti päringule vastates märkinud, et kui Tpilet AS väljastab reisijale topelt liinumberiga pileti, võib reisijale olla arusaamatu millise liiniga reisitakse.

Kuna topelt numbriga liinidele ei ole antud liiniluba ega määratud liini nimetust, siis sellise teabe ühissõidukil ja vedaja taotlusel Tpileti piletimüügisüsteemis kuvamine on eksitav ja ei vasta nõuetele. See, et osa reisijaid on sagedased sõitjad ja on välja selgitanud kuhu topelt numbriga ühissõidukiga sõita saab, ei ole see arusaadav teistele reisijatele. Vedajal puudub informatsioon, kui paljudel reisijatel on topelt liinumberiga kuvamine tekitanud segadust või takistanud sõiduvõimaluse kasutamist. Ühistranspordiseadusega on kehtestatud ühtsed nõuded, mis tagavad kõigile reisijatele õige ja vajaliku teabe. Liini numbrid koos liini nimetuse ja kinnitatud sõiduplaaniga on avalikustatud riiklikus ühistranspordiregistris (peatus.ee).

Transpordiamet juhib tähelepanu, et käesoleva ettekirjutuse täitmisel on vedajal kohustus kuvada ühissõidukil teenindatava liini nimetus tervikuna, mitte piirduda liini lõpp-peatuse ära näitamisega. Liini nimetuse ebaõige kuvamine (näide menetlustoimingu protokollist nr MTP21-1609RP-1: ühissõidukil kuvatud 267/273 Tallinn) annab vedaja reisijatele ebaselge ja eksitava informatsiooni. Tegelikult alustas vedaja liini nr 267 teenindamist liinil Karksi-Nuia–Kilingi-Nõmme–Pärnu ja Pärnust väljus ühissõiduk uuele liinile nr 273 Pärnu–Pärnu-Jaagupi–Märjamaa–Tallinn.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ene Pill
juhtivekspert
veonduse järelevalve üksus
ehituse ja veonduse järelevalve osakond